

Riskienhallinta osana laatu järjestelmää

Laadunhallintajärjestelmä toimii organisaatiossa ennaltaehkäisevänä työkaluna kuten riskienhallintakin. Laatu järjestelmän ISO 9001:2015 uudistus asettaa uusia vaatimuksia organisaatioiden riskienhallinnalle. Sertifioitujen yritysten tulee päivittää ja sertifioida järjestelmänsä 14.9.2018 mennessä. Riskienhallinnan merkitys myös muissa toimintajärjestelmissä on kasvanut.

Laatu järjestelmä uudistus ja riskiperusteinen lähestymistapa

Yksi ISO 9001:2015 uudistuksen keskeisistä muutoksista on systemaattinen lähestymistapa riskeihin, kun aiemmin riskejä on käsitelty erillisenä osa-alueena. Riskejä tulee hallita koko prosessin ajan ja vaikuttavuutta seurata sekä kehittää jatkuvan parantamisen periaatteella.

Keskeisiä riskienhallintaan liittyviä vaatimuksia ovat mm.

- toimintaympäristöön liittyvien uhkien ja mahdollisuuksien määrittäminen
- johdon osoitettava sitoutuminen ja johtajuus riskiperusteisen ajattelun käyttöön ja riskienhallinnan toimeenpanoon
- laadunhallintajärjestelmän suunnittelussa on tunnistettava ja huomioitava riskit ja mahdollisuudet sekä valittava menetelmä käytäntöön
- menetelmä ja siihen liittyvät menettelyt tulee siirtää osaksi laatu järjestelmän prosesseja
- organisaation on kehityttävä vastaamalla riskeissä tapahtuviin muutoksiin
- riskienhallinnan tehokkuutta tulee arvioida
- riskienhallinta estää epätoivotut vaikutukset toiminnan laadussa ja asiakastytyväisyydessä

Miten riskienhallintastandardia SFS-ISO 31000:2009 voi hyödyntää laatu työssä?

Riskienhallinta, kuten myös laadunhallinta, tulee integroida kaikkiin organisaation toimintoihin ja johtamisjärjestelmään. Riskiperusteisessa lähestymistavassa riskin käsitettä laajennetaan koko yritystoiminnan alueelle, ei vain lopputuotteeseen tai palveluun. Riski nähdään sekä uhkana että mahdollisuutena.

Laatu järjestelmä ISO 9001:2015 ei edellytä SFS-ISO 31000 riskienhallintastandardin soveltamista, mutta se on hyvä viitekehys kokonaisvaltaisen riskienhallintaprosessin kehittämiseksi. Molemmat standardit vaativat organisaation toimintaympäristön määrittelemistä, joten riskienhallintastandardin soveltaminen tukee hyvin laatu järjestelmän päivittämistä ja kehittämistä.

SFS-ISO 31000 standardi osoittaa periaatteet, puitteet sekä prosessin riskien johtamiselle. Toimintaympäristön määrittelemisen sekä riskien arviointi ja käsittely muodostavat kokonaisuuden. Niitä tukevat seuranta, katselmointi, viestintä ja tiedonvaihto kaikissa vaiheissa.

Riskienhallintaprosessin todentamiseksi tulee siitä laatia riittävät dokumentit. Minimivaatimuksena on viranomaisten ja lain asettamat vaatimukset, mutta ne vaihtelevat organisaation toiminnan mukaan. Dokumenttien tulee luoda suuntaviivat riskienhallinnan kehittämiseksi. Riskienhallinnan vaikuttavuus varmistetaan parhaiten kuitenkin johdon sitoutumisella. Riskienhallinnalle tulee määrittää vastuut kaikilla tasoilla ja riskeille omistajat, joilla on riittävät

valtuudet ennakoivien toimenpiteiden toteuttamiseen.

Riskienhallintastandardia voidaan soveltaa kaikissa organisaatioissa riippumatta koosta tai toimialasta.

Hyötyjä ja mahdollisuuksia

Riskiperusteinen lähestymistapa

- ei ole uusi, vaan sitä toteutetaan monissa organisaatioissa jo nyt
- on ennakoivaa jatkuvaa parantamista
- varmistaa laajemman näkökulman ja valmiuden
- parantaa todennäköisyyttä tavoitteiden saavuttamiseksi
- vähentää huonon tuloksen mahdollisuutta
- parantaa asiakasluottamusta ja – kokemusta
- varmistaa tuotteiden ja palvelujen laadun
- luo ennakoivaa riskienhallintakulttuuria ja tekee siitä osan jokapäiväistä toimintaa

Lisätietoa:

SFS-ISO 31000:2009 Riskienhallinta. Periaatteet ja ohjeet

ISO/TR 31004:fi:2015 Riskienhallinta. Soveltamisohjeet

ISO 9001:2015 Laadunhallintajärjestelmät. Vaatimukset